

Робочий зошит
вихователя
табору

«ЗЕЛЕНА ПЛАНЕТА»

загону

«**FRIENDS**»

Вихователі

Яцюк О.В. Купрійчук Л.П.

Загін: **«FRIENDS»**

Девіз:

Речівка:

СПИСОК УЧНІВ:

1. Бодовський Ярослав
2. Булаївський Артем
3. Бушмельова Анна
4. Волошанівський Богдан
5. Глімбоцький Владислав
6. Голюк Всеволод
7. Дудник Валерія
8. Карнафель Марія
9. Лукіянчук Софія
10. Мазур Вероніка
11. Смолій Ірина
12. Спринчук Володимир
13. Ткаченко Дмитро
14. Шевчук Олександр
15. Шулікін Даниїл
16. Шулікін Іван
17. Анпілогова Карина
18. Власюк Олександр
19. Зозуляк Єлизавета
20. Метельський Антон
21. Панченко Діана
22. Рудь Вероніка
23. Рябий Валерій
24. Саюк Олексій
25. Тимощенко Максим
26. Чижик Василь
27. Нечепорук Вікторія

Журнал інструктажів

№ п/ п	Прізвище та ім'я учня	Інструктаж з правил техніки безпеки	Дата прове дення	Підпис учня
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				

Інструктаж з правил техніки безпеки та правил поведінки у літньому оздоровчому пришкольньому таборі «Зелена планета» проведено 29.05. 2018 року _____ підпис вихователя

Основна мета роботи загону _____:

- фізично та духовно оздоровити дітей на базі навчального закладу в умовах пришкільного табору відпочинку;

- викликати у них внутрішню творчу активність для усвідомлення себе, змісту свого життя, для духовного розвитку своєї особистості

Завдання:

- розвиток навичок здорового способу життя;
- формування моральних якостей особистості на основі загальнолюдських цінностей;
- виховання любові до духовної спадщини предків;
- формування потреби вивчення духовно-моральних традицій;
- розвиток комунікативних навичок у спільній творчій діяльності.

Очікувані результати:

- діти отримують навички здорового способу життя;
- ознайомлюються з моральними основами суспільства; пробують зазирнути у свою «душу»; вчаться аналізувати та оцінювати свої вчинки, вчинки своїх товаришів;
- ознайомлюються з основами загальнолюдської культури;
- в учнів формується потреба у вивченні духовно-моральних традицій;
діти вчаться будувати взаємини з однолітками й дорослими в спільній творчій діяльності.

Основна мета роботи загону _____ :

- фізично та духовно оздоровити дітей на базі навчального закладу в умовах пришкільного табору відпочинку;

- викликати у них внутрішню творчу активність для усвідомлення себе, змісту свого життя, для духовного розвитку своєї особистості

Завдання:

- *розвиток навичок здорового способу життя;*
- *формування моральних якостей особистості на основі загальнолюдських цінностей;*
- *виховання любові до духовної спадщини предків;*
- *формування потреби вивчення духовно-моральних традицій;*
- *розвиток комунікативних навичок у спільній творчій діяльності.*

Очікувані результати:

- *діти отримують навички здорового способу життя;*
- *ознайомлюються з моральними основами суспільства; пробують зазирнути у свою «душу»; вчаться аналізувати та оцінювати свої вчинки, вчинки своїх товаришів;*
- *ознайомлюються з основами загальнолюдської культури;*
- *в учнів формується потреба у вивченні духовно-моральних традицій;*
діти вчаться будувати взаємини з однолітками й дорослими в спільній творчій діяльності.

16.06 **Режим дня**

День добрих спогадів

8.00-8.15 Прийом на облік дітей

8.15-8.40 Ранкова зарядка

8.40-9.00 Відкриття табору. Робоча лівійка.
Оголошення плану роботи на день.

9.00-9.30 Сніданок

9.30-10.00Бесіди та інструктажі з БЖ

10.00-12.00

12.00-13.00 Обід

13.00-13.45

13.45-14.00Робота в загонах. Підведення підсумків дня. Відрядження додому.

16.06 **Режим дня**

День добрих спогадів

8.00-8.15 Прийом на облік дітей

8.15-8.40 Ранкова зарядка

8.40-9.00 Відкриття табору. Робоча лінійка.
Оголошення плану роботи на день.

9.00-9.30 Сніданок

9.30-10.00Бесіди та інструктажі з БЖ

10.00-12.00

12.00-13.00 Обід

13.00-13.45

13.45-14.00Робота в загонах. Підведення підсумків дня. Відрядження додому.

Бруно Ферреро
Політ сокола
Короткі історії для душі

Переклад з польської Наталки Римської
Видавництво «Свічадо»

Ми прагнемо пізнати Бога з погляду філософії і богослов'я, а мала дитина бачить Його усміх у щасливій посмішці старенької, що сидить у парку. Ми хочемо замінити вечірне читання казки для дитини магнітофонним записом, але дитя потребує нашого голосу і нашого дотику, як і Господь потребує щирих, не завчених слів нашої молитви і відвертої розмови з Ним. Ми хочемо, щоб наше кохання було наче міцне дерево, яке не зламає жодна буря, але забуваємо, що молоденьке деревце треба дбайливо доглядати, щоб воно стало могутнім дубом. Ми деколи бунтуємося проти Божої волі, як те зернятко в одній із історій цієї книжечки, що не хотіло бути посіяним, і так марно й згинуло, не ставши хлібом. Ми часто, як ті соколята, що зростали в неволі, не наважуємося злетіти у височінь. “Але ж ми маємо крила”, – нагадує нам Бруно Ферреро у своїй черговій збірці коротких історій для душі –

історій, що допомагають збагнути і усвідомити, здавалось би, такі прості, але насправді такі важливі і глибинні речі.

Зміст:

Лінивий сокіл

Список продуктів

Бідняк

Закоханий король

Печера

Урок

Очима хіміка

Ще хтось

Гвіздки

Після бомбардування

Надзвичайна жінка

Учитель

Заголовок

Таємниця

Лев і мурашка

Останній лист

Повітряний змій

Кожного вечора

Рішення класу

Все гаразд

Ропухи

Ріка

Має бути Бог!

Закон

Малий чарівник

«Де мій поцілунок?»

Клуб дев'яности дев'яти

Давання

Пустельники

Рибалка

Все

Алхімік-роззява

Без виправдання
Галузка
Золоті роки
Порцеляновий горщик
Запрошення
Стратегія осла
Диявольський підступ
Вночі
Побачення
У парку

Лінивий сокіл

Великий король отримав у подарунок двох маленьких соколят і довірив їх головному сокольничому, аби той їх вишколив. По кільком місяцям навчання той учитель повідомив, що один із двох соколів уже вишколений.

- А другий? – запитав король.

- Мені прикро, пане, але другий сокіл поводитьсь дивно: можливо, він страждає на рідкісну хворобу, якої ми не можемо вилікувати. Ніхто не може його зрушити з гілки дерева, на яку його посадили ще в перший день. Щодня один зі слуг мусить туди спинатися, щоби занести йому їжу.

Король закликав ветеринарів і розмаїтих зцілителів, однак ніхто не зміг змусити сокола літати.

Володар загадав це усім членам свого двору, генералам і наймудрішим радникам, проте нікому не вдалося зрушити сокола з його гілки.

З вікна свого покою правитель міг бачити сокола, який цілими днями й ночами сидів нерухомо на гілляці. Врешті одного дня король звернувся до своїх підданих, щоб допомогли йому розв'язати це завдання.

Наступного дня король відчинив вікно і раптом зі здивуванням побачив, що сокіл чудово літає у саду поміж деревами.

- Приведіть до мене того, кому вдалося це диво! – наказав він.

Невдовзі до нього привели молодого сільського хлопця.

- Це ти зробив так, що сокіл літає? Як це тобі вдалося? Може ти чарівник? – спитав король.

Збентежений, але щасливий, хлопчина відповів:

- Це було не важко, володарю. Я просто стяв гілку. Сокіл збагнув, що має крила – і почав літати.

Часом Бог дозволяє комусь стягти гілку, до якої ми так сильно прив'язані, аби ми змогли усвідомити, що маємо крила.

Голубку Бог створив зовсім недавно, але вона увесь час нарікала.

Добрий Бог створив її у своєму чудовому саду.

- Володарю землі і неба, якийсь кіт знай пасе мене, хоче мене забити і зжерти. Тому свої дні я проводжу у відчайдушній утечі, послуговуючись цими нічого не вартими лапками, які Ти мені дав!

Творець змилювався над голубкою і подарував їй чудові сильні крила.

За кілька днів вона знову повернулась до доброго Бога, плачучи:

- Володарю неба і землі, кіт далі за мною полює, і тепер, із тими крильми на плечах, мені ще важче втікати. Вони важкі і заважають мені, а з моїми коротенькими слабенькими лапками і так щораз гірше!

Творець усміхнувся і сказав:

- Моя голубко, не для того я дав тобі крила, щоб ти носила їх на плечах, а для того, щоб вони тебе підносили до неба!

Список продуктів

Якась жінка у старому вбранні зайшла до продуктової крамниці. Наблизилася до господаря і стиха спитала, чи може взяти трохи їжі на виплату. Пояснювала йому, що чоловік важко хворий і не може працювати, а їхні четверо дітей голодні.

Чоловік буркнув, гублячи терпіння, і сказав іти їй геть.

Жінка далі благала його:

- Прошу вас, я скоро принесу гроші!

Власник крамниці твердо заявив, що не дає на виплату, і порадив їй пошукати іншої крамниці у тій дільниці.

Один клієнт, який там перебував, підійшов до нього і попросив, аби він прислухався до прохання жінки. Господар крамниці неохоче спитав жінку:

- Чи маєте список продуктів?

- Так, пане, - відповіла із проблизком надії у голосі.

- Добре! – сказав власник. – Покладіть картку на вагу. Я дам вам стільки товарів, скільки важить та картка.

Жінка на хвилю завагалася, опустила голову і витягнула із торби клаптик паперу, після чого щось поспішно на ньому написала. Поклала картку на шальку терезів, далі тримаючи голову опущеною.

Очі господаря крамниці і клієнта розширилися від здивування, коли побачили, що шалька терезів раптом опустилася і залишилася у тій позиції. Глянувши на вагу, власник прошепотів: «Нечувано!».

Клієнт посміхнувся, а власник почав накладати пакети з продуктами на другій шальці ваги. Він ставив на неї коробки і банки, проте вага не рухалася. Накладав продукти з щораз більшою непривітною гримасою на обличчі на обличчі.

Врешті взяв картку і подивився на неї, синій від злості і дуже збентежений. Це не був список продуктів. Це

була молитва: «Боже, Ти знаєш, в якій я ситуації, і знаєш, чого потребую. Все віддаю в твої руки!»

Власник крамниці дав жінці все, чого вона потребувала, у незручному мовчанні.

Жінка подякувала і вийшла з крамниці.

Тільки Бог знає вагу молитви.

Бідняк

Жила колись собі одна родина, спокійна і мирна. Мешкала у маленькому будиночку у передмісті. Одного вечора вони сиділи за вечерею, коли раптом почули стукіт у двері. Батько пішов і відкрив їх. На порозі стояв старий чоловік у пониженій одежі, подертих штанях. Він мав кошик, у якому було повно овочів. Спитав домочадців, чи не хочуть купити трохи городини. Вони таки щось узяли, позаяк хотіли його збутися.

З часом родина заприятелювала з стареньким, який щотижня приносив їм овочі. Вони з'ясували, що цей бідний старий чоловік мав катаракту і майже не бачив. Проте він завжди тримався напрочуд люб'язно, отож уся родина чекала, коли він прийде, оскільки цінувала його товариство.

Якось старий, як звичайно, приніс тим людям овочі, а потім сказав: «Вчора я отримав великий подарунок! Біля свого будиночка знайшов кошик з одежею, яку хтось залишив для мене».

Всі знали, що йому дуже потрібен був одяг, тому сказали: «Це чудово!»

Незрячий старенький, однак, додав: «Але є щось іще ліпше: я знайшов сім'ю, яка справді потребувала цієї одежі!»

*Радість, що плине від давання, сильніша за життя.
Справжнім бідняком є той, хто ніколи її не пережив.*

Закоханий король

Король до нестями закохався у бідну, але привабливу дівчину із простолуду, отож наказав привести її до королівського палацу. Був сповнений рішучості одружитися з нею і зробити своєю королевою.

Але дівчина несподівано серйозно захворіла того-таки дня, коли опинилась у палаці. Її стан невпинно погіршувався.

Скликали найвідоміших лікарів і цілителів із всього королівства. Проте їй не вдавалось нічим зарадити. Бідній дівчині загрожувала смерть. Король у розпачі пообіцяв половину свого королівства тому, хто зможе її вилікувати. Однак ніхто не згодився.

Прийшов лише один дуже мудрий старець, який попросив дати йому можливість порозмовляти з дівчиною. Король нетерпляче чекав і після розмови прийняв його.

- Володарю, - сказав мудрець, - маю безвідмовний засіб для нареченої Вашої королівської величності. Це засіб дуже болючий...не для дівчини, а для Вас, Ваша королівська величносте.

- Скажи мені, що це за засіб! – вигукнув король. – Ми вдамося до нього, без огляду на те, скільки це коштує!

Мудрець поглянув на короля і сказав:

- Дівчина закохалася в одного з Ваших вояків. Дозвольте їм побратися – і вона відразу одужає!

Король замовк. Він надто сильно кохав свою наречену, аби дозволити їй умерти. Погодився на її шлюб із вояком.

Дівчина справді видужала, але володар кожного дня ставав сумніший і щораз більше занепадав у силі. Його стан погіршувався. Над ним нависла смерть. Отож знову закликали мудреця, який урятував дівчину. Старець підійшов до ліжка володаря, однак лише з сумом похитав головою і прошепотів: «Бідний король! Немає для нього рятунку. Ніхто-бо не любить так сильно, як любить він».

Бог на землі мусив умерти. Ніхто-бо не любив Його так сильно, як любить Він.

Печера

Святий Пахомій хотів пізнати значення життя і щоденно розмислював святі слова і слова мудреців, які відкрили цю таємницю.

Якоїсь ночі Господь сповнив його бажання і послав йому сон.

Пахомій побачив світ у вигляді величезної темної, геть чорної печери. У ній людські істоти пересувалися навпомацки, штовхаючись, ранячись, спотикаючись, щораз більше розчаровані і пригнічені, оскільки ніяк не могли знайти дороги, яка вела б до виходу.

Раптом якийсь чоловік (або жінка) запалив вогник. Він був зовсім маленький, але нема такої темряви, якої не поборов би навіть маленький вогник.

Завдяки світлу завжди можна знайти якусь дорогу, котра провадить до виходу, і тому всі стали за тим, хто запалив вогник.

Спершу товпилися, одне одному заважаючи, потому намагалися стати одне за одним. Та їх було багато, темрява глибока, а вогник ледве помітно.

Врешті знайшли належний розв'язок: усі взялися за руки.

Візьми за руку тих, котрі поруч з тобою, і тримай їх міцно, бо вогник маленький, а темрява щораз глибша.

Урок

Стало відомо, що дитина збрехала. Поблажливий сучасний батько знав, що не брехня важить, а моральне поняття брехні.

Перервав свою працю і сів поруч із сином, аби простими словами пояснити йому, чому завжди потрібно говорити правду, без огляду на наслідки, які з цього будуть.

Задзвонив телефон.

Син, бажаючи повернути батькову прихильність, сказав:

- Я підніму слухавку!

Побіг до телефону.

За хвилину повернувся:

- Це страхувальний агент, татусю.

- Якраз у цій хвилині? Скажи йому, що мене немає вдома.

Як легко дати фальшиве свідче

Очима хіміка

Вона була дружиною славетного ученого, що скрізь викликав захоплення, кандидата на Нобелівську премію у царині хімії. Але це буда також самотня жінка, засмучена постійною відсутністю чоловіка, котрий знай пересідав з одного літака на другий, летів з однією конференції на другу.

Коли професор повертався додому і заставав дружину у сльозах, то реагував суворо і непривітно.

Якось, бачачи сльози, що текли по її обличчі, чоловік жорстоко торкнув пальцем щоку жінки, після чого зібрав одну сльозину. Сказав холодно: «Чого плачеш? Дивися: сльози – це лише трохи білка, соди, кальцію, глюкози, дрібка протеїнів, вуглецю... у смішній кількості. Чим є сльоза? Виділенням зайвої рідини».

Занадто часто дивимось на інших очима хіміка. Тоді мають рацію ті, котрі стверджують, що людське тіло складається лише із певної кількості жиру, якого стане хіба на сім шматків мила, дрібки заліза, якого потрібно на виготовлення одного середньої величини зірда, певної кількості фосфору, якого вистачить на вироблення 2000 сірників, і сірки, щоб позбутися власних бліх... Тому кохання – це тільки хімічна реакція, різновид хвороби. Людські істоти є товаром на продаж, світ духа – формою глупоти...

Ще хтось

Під час прогулянки у горах один чоловік раптом послизнувся на стрімкому схилі. Оббиваючись і калічачись об скелі, наскільки міг, старався затримати небезпечне падіння. Схопився руками за куц на краю страшного провалля.

Відчуваючи, що сили полишають його, чоловік підняв очі до неба і скрикнув:

- Чи є там хтось?

По хвилі глибокої тиші громовий голос відповів:

- Так!

- Що мені робити?

- Помолися і стрибай! – відказав голос.

Чоловік якусь мить мовчав, а потім знову заволав:

- Чи там хтось нагорі?

В пустелі ізраїльтяни сказали Ааронові: «Вчини нам Бога на нашу міру...»

Гвіздки

Жив колись хлопчисько із доволі складним характером. Він легко вибухав гнівом, був сварливий, робив багато шкоди.

Одного дня батько вручив йому мішечок із гвіздками і сказав, аби він забивав один цвях у палісадник, що оточував подвір'я, стільки разів, скільки з кимось сваритиметься.

У перший день хлопець забив 36 гвіздків.

Із плином часу зрозумів, що легше було би контролювати вибухи гніву, аніж забивати цвяхи, і якось увечері, через кілька тижнів, сказав батькові, що упродовж усього дня ні з ким не посварився.

Батько сказав йому: «Це дуже добре. Тепер кожного дня, коли ні з ким не посваришся, витягуй із палісадника по одному цвяхкові».

За якийсь час хлопчина вже міг сказати батькові, що повитягував вже всі гвіздки.

Тоді батько взяв його за руку, завів до палісадника і сказав: «Сину мій, це чудово, але глянь: у палісаднику повно дір. Дерево вже ніколи не буде таке, як колись. Коли говориш до когось, будучи у гніві, то тим, кого любиш, завдаєш ран, подібних до оцих дір. І хоч би скільки ти потім перепрошував, ці рани залишаються»

Людські істоти слабкі і їх легко зранити.

Ми всі носимо на собі етикетку з написом: «Виявляти турботу! Поводитися обережно! Делікатний товар!»

Після бомбардування

Під час останньої війни летовище у Балдаді і терени, до нього прилеглі, перетворилися у руйновище. Якось, посеред цементових плит і шматків заліза, почувся плач. Серед ангарів було видно маленький барак. Усередині хтось схлипував. Відчинили двері.

У цьому зруйнованому бараку був Бог. Це він плакав.

Ніхто не зважився щось зробити. Тільки якась дитина наблизилася до Бога. Взяла Його за руку і сказала: «Не плач, я з Тобою!»

Ось що написала восьмилітня дитина у творі на тему Бога:

“Одним із головних завдань Бога є створення людей. Він створює їх, аби замінити тих, котрі вмирають. Завдяки цьому їх є завжди стільки, щоб могли займатися справами тут, на землі.

Він не створює дорослих, а лише немовлят. На мою думку, так діється тому, що найменших створити найлегше. Бог не мусить витратити дорогоцінного часу, аби навчити їх говорити і ходити. Залишає це завдання мамам і татам. Думаю, що це добра система.

Другим важливим завданням Бога є вислуховування молитов.

Бог усе і скрізь бачить і все чує. Тому Він, напевно, дуже зайнятий. Отож ми не повинні казати йому витратити час на дурниці, коли легковажимо своїх батьків, і просимо у Нього щось таке, що батьки нам уже заборонили.

Атеїсти – це люди, котрі не вірять і Бога. Не думаю, аби у нашому місті були такі, принаймні серед тих, хто приходить до Церкви.

Ісус є Сином Божим. Він робив складні речі, наприклад, ходив по воді, а також чинив чуда. Так само він говорив про Бога людям, котрі не хотіли слухати. Тепер допомагає Своему Отцеві вислуховувати молитви. Можна

молитися завжди, хай скільки цього хочеш, будучи певним, що Бог нас вислухає. Вони так влаштували світ, що Один із Них завжди чує.

Потрібно завжди ходити на уроки з катехизму, бо це тішить Бога; якщо існує хтось, кого варто зробити щасливим, то тим кимось є саме Бог.

Не пропускайте катехизму через те, що вважаєте приємнішим, наприклад, виїзду на море. Це помилка.

Якщо не вірите у Бога, то, поза тим, що ви атеїсти, будете також дуже самотні, тому що ваші батьки не можуть ходити з вами скрізь. А Бог може.

Мені приємно знати, що Він є з нами, коли боїмося темряви або коли не вміємо добре плавати, а великі хлопці кидають нас туди, де не можна досягнути дна.

Однак не треба завжди думати тільки про те, що Бог може зробити для нас. Бог поставив мене тут – і може забрати мене тоді, коли захоче. Ось чому я вірю у Бога”.

Надзвичайна жінка

Марко походив з пристойної сім'ї, що складалася з батьків, які його любили, двох братів і сестри – людей, котрі досягли успіхів у суспільному і шкільному житті. Мешкали вони у гарному районі, і Марко мав усе, чого міг би прагнути хлопець. Однак уже у перших класах про нього говорили як про «особливого хлопчика». У середніх класах його називали «невиправним розбишакою». У ліцеї над ним нависла загроза виключення, бо мав погані оцінки.

Якось у неділю один з учителів зустрів батьків Марка і сказав:

- Марко увесь час поводить себе дуже добре, ми ним задоволені.

- Напевно, ви переплутали нас з іншою родиною, - відказав батько. – Нашому синові ніколи нічого не виходить

добре. Ми дуже занепокоєні і не можемо зрозуміти, чому так діється.

Коли вчитель відійшов, мати хлопця ствердила:

- Але подумаймо добре: прецінь Марко за останній місяць нічого не накоїв. Завжди вчасно виходив до школи і залишався там довше, ніж було потрібно. Що відбувається?

Чекаючи на найближчі батьківські збори, батьки готувались до поганих оцінок сина, особливо з поведінки. Тим часом оцінки були задовільні, передусім з поведінки. Батьки здивувалися.

- З ким це ти тепер сидиш за одною партою, що маєш такі добрі оцінки? – спитав батько несмішливим тоном.

- Я завжди все робив сам, - скромно відповів Марко.

Здивовані і не зовсім переконані, батьки пішли з ним до школи, аби порозмовляти з директором. Той запевнив їх, що Марко непогано вчиться і добре поводитьсь.

- У нас з'явилася нова вчителька, і, здається, вона має особливий вплив на Марка. Гадаю, ви повинні з нею познайомитися.

Коли вся трійка наблизилася до вчительки, її голова була опущена. За хвилину жінка завважила, що до неї хтось прийшов. Одразу підвелася і стала жестикулювати.

- Що це означає? – знічено спитав батько хлопця.

- Це мова жестів. Ця жінка глухоніма!

- І тому вона така надзвичайна, - ствердив Марко. – Вона може набагато більше, татку. Вона вміє слухати!

Розмовляти – це ділитися. Вислуховувати – це любити!

Учитель

Відомий майстер-лучник організував змагання серед своїх учнів, щоб оцінити рівень їхньої підготовки. Якогось дня на одному з дерев, що росло в кінці галявини, повісили дерев'яний диск з червоним кружальцем

посередині. Далеко на другому кінці галявини провели лінію, за якою стали змагальники.

Один із хлопців сміливо виступив перший, бажаючи показати свою відвагу. Міцно стиснув лук і стрілу, потім став у позиції, готовий до пострілу.

- Учителю, чи можна мені стріляти? – запитав він.

Учитель, який уважно дивився на нього, спитав:

- Чи бачиш оті великі дерева, що нас оточують?

- Так, учителю, чудово бачу їх довкрузь галявини.

- Добре, - сказав майстер, - іди до решти, оскільки ти іще не готовий.

Здивований учень поклав лук і приєднався до товаришів.

Наперед виступив другий змагальник. Узяв лук, стрілу й уважно вимірів. Майстер став побіч лучника і запитав його:

- Чи бачиш мене?

- Так, учителю, я бачу Вас. Ви стоїте поруч зі мною.

- Повернися до своїх товаришів і сядь із ними, - ти ніколи не зможеш влучити у диск!

Всі учасники, один за другим, брали луки і готувались випустити стріли, та кожного разу вчитель ставив їм запитання і вислуховував відповідь. І повертав їх на місце. Зібравшись до купи, вони стали перешіптуватись від здивування. Жоден із них не випустив бодай одної стріли.

Тоді вийшов наймолодший з учнів і мовчки став збоку. Натягнув лук, а далі завмер, поглядом втупившись перед собою.

- Чи бачиш птахів, що летять понад лісом? – спитав учитель.

- Ні, не бачу їх.

- Чи бачиш дерево, на якому висить щит?

- Ні вчителю, не бачу його.

З громади учнів почувся сміх. Як цей хлопчик влучить у щит, якщо не може його вирізати посеред

галяви? Проте вчитель вгамував їх і спокійно спитав хлопця:

- То скажи мені, що ти бачиш?

- Бачу червоне кружальце, - відповів хлопчина.

- Чудово, - ствердив учитель. – Можеш стріляти.

Стріла із свистом прошила повітря і, здригаючись, зупинилася посередині червоного кружальця, намальованого на дерев'яному щиті.

«Марто, Марто, ти побиваєси і клопочеши про багато, одного ж потрібно» (Лк. 10, 41-42)

Заголовок

«Я прибуду завтра. Чекайте на мене». Підписано: «Ісус». Ця новина збудила ціле місто. Пароха, бургомістра, видатних громадян. Всі стали роздумувати про те, що потрібно зробити, аби відвідини Ісуса у їхньому містечку справді запам'яталися Синові Божому.

Розпитали людей і вирішили: кожна сім'я пожертвує Ісусові те, що у неї найгарніше і найцінніше. Це мало стати незабутньою подією. Містечко повинне справити небувале враження.

Наступного дня на дорозі, що провадила до міста, побачили бородатого бідняка у подертій одежі і дірявих черевиках, який крокував із зусиллям.

- Це Він! – сказав парох. – Пізнаю Його стиль! Я так і думав, що він переодягнеться у дрантя бідняка!

- Це правда! Це правда! – заволали всі.

Стовпилися довкруг бідняка, вручаючи йому цінні речі, змагаючись у вихвалянні власного подарунка. Щиро здивований, той чоловік розмістив усе на возі, що тягнув коник, якого подарував бургомістр.

Нарешті бідняк подякував, поблагословив усіх і поїхав на своєму возі.

Люди полегшено зітхнули: вони-бо справили неабияке враження, на заздрість ангелам – так ствердив парох.

Надвечір прибув Ісус.

- Перепрошую, що спізнився, - сказав Він. – Мене затримали інші обов'язки...

- Чи ти справді Ісус? – вигукнув здивований парох. – Отже... той чоловік...

- То був дурисвіт! Забрав наші речі! – кричали люди.

- Доженім його!

Всі побігли, щоб відібрати у нього свої подарунки, свою цінну власність.

А Ісус, як звичайно, залишився сам, посеред спорожнілого майдану.

«Те, що мільйони людей жилися Його іменем, що золотом вимальовували Його лик і виголошували Його слова під мармуровими куполами – все це не свідчить про повагу до правди цієї Людини. Не можна повірити Його слову на підставі сили, яка з Нього виринула. Його слово істинне лише тоді, коли воно беззахисне. Його сила – це бути позбавленим сили, бути слабким, бідним: бути беззахисним через свою Любов, ослабленим через свою Любов, бідним через свою Любов. Такою є постать найбільшого Царя людства, єдиного Владики, який покликав своїх підданих поодиноці, на ім'я, тихим голосом годувальниці. Світ не міг Його почути. Світ слухає тільки тоді, коли є галас або насильство. Любов – це цар, позбавлений сили. Бог – це людина, яка мандрує поза захід дня.»

(Кристіян Бобін)

Таємниця

Малий Мордехай був нестерпною дитиною. Батьки завели його до святого чоловіка, до якого всі зверталися за порадою у найважчих справах.

- Залиште мені його на 15 хвилин, - сказав цей святець.

Коли батьки вийшли, старець зачинив двері. Мордехай трохи злякався.

Святий старець наблизився до дитини і в тиші міцно її обійняв.

У цей день Мордехай навчився наvertати людей.

Мій татусь казав, що я чудова.

Запитую себе, чи я справді така є.

Аби бути справді чудовою... Сара стверджує, що потрібно мати чудове довге хвилясте волосся, таке, як має вона. У мене такого немає.

Аби бути справді чудовою... Джанні стверджує, що потрібно мати білі гарні рівні зуби, такі, як має він. У мене таких немає.

Аби бути справді чудовою... Джесіка каже, що треба мати оті маленькі брунатні плямки на її обличчі, які називають веснянками. У мене їх немає.

Аби бути справді чудовою... Марію стверджує, що треба бути найрозумнішою дівчинкою із другого класу гімназії. Я такою не є.

Аби бути справді чудовою... Стефано каже, що треба бути гострою на язик. Я такого не вмію.

Аби бути справді чудовою... Лаура каже, що треба мешкати у найгарнішій дільниці міста і в найгарнішому будинку. Я не відповідаю цій вимозі.

Аби бути справді чудовою... Саманта твердить, що треба походити з гарної родини. Це мене не стосується.

Але кожного вечора, коли треба лягати спати, татусь міцно обіймає мене і каже: «Ти справді чудова і я люблю тебе». Напевно, тато знає щось таке, чого не знають мої друзі.

Лев і мушка

Понад берегом струмочка заснула маленька мушка. Із глибини лісу почувся сильний глухий рик. Бідна мушка дуже перелякалася. Могутній лев рикав з цілої сили, шукаючи собі вечері. Мушка загукала, обурена:

- Гей ти! Може замовкнеш? Що означає цей галас? Чом не даєш спати порядним громадянам? Яке ти маєш право тут бути?

Лев рикнув:

- Яке право? Моє право! Я цар над усіма звірами. Роблю те, що мені подобається, ходжу там, де хочу! Я цар звірів!

- А хто сказав, що ти цар? – Спокійно спитала мушка.

- Хто сказав? – заревів лев. – Я це кажу, бо я найсильніший і всі мене бояться!

- Але я, наприклад, тебе не боюся, отже ти не є царем.

- Не є царем? Повтори це, якщо маєш сміливість!

- Звісно повторю. Не будеш царем, якщо не здобудеш звитяги у боротьбі зі мною!

- Боротися з тобою? – рикнув лев, трохи здивований. – Хто таке чув? Лев супроти мушки? Ти, мала дрібно! Ото дмухну лише – і опинишся на другому кінці світу!

Проте нікого він і нікуди не здув. Дмухав-дмухав, напружуючись з усіх сил, а добився лише того, що мушка гукала до нього, гойдаючись на травинці: «Я сильніша від тебе! Це я цариця!»

Тоді лев геть згубив відчуття реальності і з роззявленою пащею кинувся, аби зжерти мушку, та захопив лише жмут трави.

А де була хитра мушка?

А в лев'ячій ніздрі. І стала його там лоскотати і кусати.

Лев гупав головою об дерева, дряпав сам себе пазурицьками, вищав, рикав...

- Ох, мій ніс! Мій бідний ніс! Змилуйся! Вийди звідти. Ти цариця лісу, ти є всім, чим хочеш бути... Але вийди з мого носа! – схлипував лев.

Тоді мушка вилетіла з лев'ячого носа, і лев, принижений і вимучений, зник у глибині лісу. Мушка затанцювала з радощів і загукала: «Я цариця, цариця! Я перемогла лева! Він утік від мене! Я сильніша і хитріша від нього!»

Радісно стрибаючи то туди, то сюди, мушка й не завважила, що заплуталася у щось тоненьке, легеньке, але сильне... у білі довгі ниточки, майже непомітні поміж дерев, які обвилися довкруг неї, спутавши її лапки і крильця. Пересуваючись на своїх вісьмох ніжках, з'явився павук і пробурмотів: «Яка чудова закуска на вечерю...»

Великі чи малі – сповнені гордощів завжди немудрі.

Останній лист

Цього листа знайшла медсестра у лікарні. Він лежав під подушкою одного хлопчини, який недавно скінчив життя на цьому ліжку.

«Дорога матусю, кілька днів я можу сидіти на ліжку лише пів години, а решту дня безвладний. Сьогодні зранку професор сказав щось, що означало: “Треба бути готовим”. До чого? Молодому напевно важко умирати! Мушу бути готовий, бо на початку тижня, може, вже не житиму – а я іще не готовий. Біль такий, що годі витримати, але те, що я не готовий, видається, ще важче витримати.

Найгіршим є те, що коли дивлюся на небо – там темно. Ніч, проте не світить жодна зірочка, на якій я міг би затримати погляд. Мамо, я ніколи досі не думав про Бога, проте зараз відчуваю, що існує іще Щось, чого ми не знаємо, Щось, оповите таємницею, якась Сила, в чії руки

ми падаємо, якій мусимо дати відповідь. Мене мучить, що я не знаю, ким Вона є. Якби ж то знав!

Матусю, пригадуєш, як ти з нами, малими дітьми, ішла по лісі, у темряві, назустріч батькові, який повертався з роботи. Бувало, ми забігали наперед – і раптом відчували самотність.

Ми чули якість кроки у темряві – і нас охоплював страх перед власними кроками. Зате яка радість проймала нас, коли розпізнавали, що ці кроки належать коханому татові!

Зараз, у самоті, я чую кроки, яких не знаю. Чому їх не знаю?

Ти казала мені, як мені треба вдягатися, як поводитись у житті, як їсти, як давати собі раду. Ти опікувалася мною. Невтомно піклувалася про мене. Пригадую собі, що у різдвяний вечір ти ішла з нами до шопки.

Пам'ятаю також вечірню молитву, яку ти мені підказувала. Ти завжди вчила нас бути чесними. Але все воно зараз розпливається переді мною, немов сніг на сонці. Чому ти говорила нам про стільки всяких речей, та нічого не розказала про Ісуса Христа. Чому не навчила розпізнавати його кроки, аби я міг зрозуміти, що це він приходить до мене у цю останню ніч, у самотині смерті? І щоб я збагнув, що на мене чекає Отець! Тоді я міг би вмирати інакше...»

«Милий Боже, чому Ти не врятував маленьку дівчинку, яку вбили у її класі? З повагою – засмучений учень».

Відповідь: «Милий хлопче, мені не дозволено заходити до школи. З повагою - Бог».

«Собакам і Богові вхід заборонено» - сьогодні таке бачимо часто.

Повітряний змії

У ясний вітряний березневий ранок дитина, за допомогою дідуся, запустила чудового повітряного змія.

Змія підхопив вітер і він піднімався все вище і вище, аж врешті став маленькою цяткою у просторі. Шнур знай розмотувався і линув за змієм догори, але його кінець дідусь сильно прив'язав до руки дитини.

Там, угорі повітряний змій спокійно похитувався, впевнено плувучи у повітряній течії. Два вгодовані і вельми балакучі голуби, які ліниво собі летіли, наблизилися до повітряного змія і давай критикувати його кольори.

- Але ж ти вибрався, друже, - сказав один із них.

- Полетіли з нами, - мовив другий. - Позмагаємося на витривалість.

- Не можу, - ствердив повітряний змій.

- Чому?

- Я прив'язаний до свого господаря там, на землі.

Два голуби подивилися вниз.

- Нікого не бачу, - сказав один.

- Я теж, - підтвердив повітряний змій. – Однак упевнений, що він там є: час від часу відчуваю смикання шнурка.

*Радій, коли час від часу Бог смикне за твій шнурок.
Ти Його не бачиш, проте Він пов'язаний із тобою. І не дає
тобі пропасти. Ніколи*

Кожного вечора

Один із найяскравіших спогадів мого дитинства пов'язаний із поверненням батька з роботи, о пів на сьому вечора. Я і мій брат чули, як батько – для жарту – багато разів дзвонить, поки хтось із нас не відчинить йому двері.

Звичайно ми були в кухні, робили уроки або дивились телевізор, і коли чули знайомий дзвінок – видавали радісні вигуки.

Ми гнили по сходах, відчиняли двері і він тоді казав нам: “Чому так довго?”

Це був найкращий момент за цілий день, коли він повертався додому.

Є ще один спогад, який буде зі мною завжди. Це стосується справжнього щоденного обряду – вечері.

Ми всі сідали до столу, а потім він, поклавши одну руку на плече мамі, казав: “А чи ви обидва знаєте, що у вас найдивовижніша в світі матуся?”

Це речення він любив повторювати кожного вечора.

Обряди, звичаї становлять вишкіл серця.

Рішення класу

- Якщо не дозволиш мені це зробити, я не зможу піти до школи! Мені буде соромно. Цеє дуже важливо, матусю!

Елена вибухнула плачем. Це її найефективніша зброя.

- Ох! Роби що хочеш...- пробуркотіла мати, кидаючи ложечку до мийки. – Будеш виглядати, як потвора. Тим гірше для тебе!

У 23 інших сім'ях розігравалась подібна сцена. Цеє були діти із другого «Б» класу середньої школи ім. Карла Альберта у Савої. У той день було прийняте важливе рішення. Однак учнів у другому «Б» класі було 25. Справді, лише у двадцять п'ятій сім'ї все виглядало інакше. Елізабета була, наче клубок неспокою. Мама і тато намагалися її підбадьорити. Дівчинка у двадцяте розглядувала себе у дзеркалі.

«Знаю, з мене будуть сміятися. Досить подумати про Марізі, котра мене не любить, і про Паоло, який називав мене 'вудкою'. Тільки й чекають на це!» По щоках дівчинки покотилися великі солоні сльози. Спробувала вдягти спортивну шапочку, яка була трішки завелика.

Тато спокійно дивився на неї:

- Не бійся, Елізабето. Волоссячко швидко відросте. Ти дуже добре перенесиш лікування і за кілька місяців почуватимешся чудово.

- Так, але глянь на мене! – Елізабета у розпачі показала на свою голову, яка рожево поблискувала у дзеркалі.

Лікування мало побороти рак крові, який були виявлено 2 місяці тому, і воно спричинило цілковите випадання волосся.

Мама обіймала її на прощання:

- Тримайся, Елізабето, вони швидко звикнуть, от побачиш!

Дівчинка поправила шапочку, взяла наплічник і вийшла, шморгаючи носом.

Перед дверима 2-Б класу у неї сильно гупало серце. Заплющила очі і увійшла.

Коли відкрила очі, щоб дійти до своєї парти, побачила щось неймовірне. Всі, геть усі однокласники й однокласниці мали на головах шапочки! Усміхаючись, повернулися до неї і, з вигуком: «Привіт, Елізабето!» - зняли шапчини.

Всі мали поголені голови, навіть Марізі, котра так пишалася своїми кучерями. І Паоло, й Елена, і Джанджі, і Франческа... Всі підвелися зі своїх місць і кинулися обіймати дівчинку, яка не знала, сміятися чи плакати, і лише тихенько шепотіла: «Дякую!»

Біля дошки усміхався професор Донаті, який насправді не зголив собі волосся, оскільки був уже геть лисий і голову мав подібну до більярдної кулі.

Все гаразд

Одного дня у шпиталь до відділу інтенсивної терапії прийняли пацієнта на ім'я Карл. Це був високий сильний чоловік, який мав рак кістки. Хоча він дуже страждав, однак рідко скаржився. Дружина оточувала його великою Любов'ю, усіляко старалася, аби він мав якнайліпший догляд. Кілька разів його уже піддавали хіміотерапії і його енергія, його життєва сила вичерпалася. Коли його прийняли до шпиталю востаннє, він страшенно страждав, проте допомогти йому було складно. Лікарі знали, що для нього уже не вдасться нічого зробити. Це був передсмертний стан. Чоловік відчував такий сильний біль, що жодні ліки не могли його втихомирити. Дружина лише упродовж кількох хвилин могла бути з ним сама.

Якось уночі, під кінець чергування, медсестра востаннє обходила свій відділ і зазирнула до Карла. Тихенько прочинила двері його палати, аби не розбудити хворого.

Сніп світла з коридору освітив палату. Медсестра глянула на ліжку – і не могла стримати здивованого вигуку.

Карл лежав на спині, у найболіснішій для себе позиції. Побіч нього лежала дружина, обійнявши голову чоловіка, що спирався на її плече. Жінка згорнулася калачиком побіч чоловіка, немов оленятко біля матері. Вона глибоко спала, було чутно її подих з легким свистінням.

Медсестра застигла у дверях, ніби стовп.

Коли вже збиралася виходити з палати, Карл розплющив очі, усміхнувся, неначе хотів їй сказати: «Все гаразд!»

Одну дівчину прийняли до шпиталю у важкому стані внаслідок важкої хвороби. Дівчина знала, що її кінець близький і що рятунку для неї немає. Вона старалася себе підбадьорити, проте на думку приходило знай одне питання: «Чому це спіткало саме мене?» Дівчина робилася щораз слабша і байдужа.

Одного дня прийшов до неї на відвідини шкільний товариш. Хлопець нерішуче увійшов до палати. Він був стурбований, проте, глянувши на свою приятельку, помітив сильний блиск щастя у її очах.

Знаючи її трагічну ситуацію, спитав:

- Чому ти така щаслива?

- Бо ти є тут, - відповіла дівчина

Ропухи

У закутку великого парку, у заростях дерев і кущів, повних квітів і різнобарвних ягід, містився маленький ставок, укритий білими і рожевими купавами.

У ставку мешкала родина ропух: тато, мама і жвава донечка.

Це була щаслива родина.

- Ти найгарніша дитина на землі, - шепотіла мати-ропуха своїй донечці й обсипала її поцілунками, а мала ропушка тішилась тими словами.

- Ти найкраща на світі матуся, - повторювала ропушка, а потім бігла зануритися у свіжому плесі ставу.

Батько з гордістю поглядав на свою родину, на завітчані береги ставу, на темну свіжу воду - і вимовляв:

- Ми живемо у найкращій місцині на світі!

Одного дня спокійне життя родини порушили крики. Галас походив від групки дівчаток, які прогулювались стежиною понад ставом.

- Ох! Що за гидкий запах!

- Справжнє гнойовисько... Ходімо звідсіля!

- Вода застоюна! Гляньте-но на отих жахливих ропух!
Вони потворні!

- А мала – ото страшне створіння!

Батьки ропушки від сорому сховалися у болоті.
Пригнічена і засмучена, маленька ропушка забилася під
листя купави.

Щастя назавжди покинуло став.

*Повсякденна історія. Мама говорить до своєї
дитини: «Дивися, дитино, на того малого горбуна – який
він смішний».*

*Син просить: «Горбуне, підійди, щоб я міг
торкнутись твого горба – це приносить щастя!»*

А малий горбун опускав голову і тікав.

*Так було щодня. Багато років. А прецінь його серце
не знало ненависті. Він просто хотів бути нормальним. А
був горбатим.*

*«Горбуне, горбуне», - почув якось уві сні. Він прагнув
заснути, або забутись. Отруївся.*

(Реуль Фольро)

Ріка

Троє людей опинилися якось на березі річки, яка
несла свої спінені бурхливі води. Ці люди мушили
перебратися на другий берег. Для них це було дуже
важливо. Перший чоловік, хитрий купець і великий
комбінатор, який умів керувати справами і людьми, став
навколішки і звернувся до Бога: «Господи, зроби так, щоб я
відважився кинутися у ці небезпечні води і перебрався через
ріку. На тому боці мене чекають важливі справи. Я подвою
свої прибутки, проте мушу поспішати...» Підвівся і, по
хвилі вагання, кинувся до води. Але ріка забрала його зі
собою.

Другий був вояком, відомим своїм благородним і
сильним духом. Він виструнчився і молився так: «Господи,

наділи мене силою, аби я міг подолати цю перешкоду. Я переможу ріку, тому що боротися до перемоги – це мій девіз». Кинувся без вагання – але течія була сильніша за нього і забрала його з собою.

Третьою була жінка. Вдома на неї чекали чоловік і діти. Вона також стала навколішки і помолилася: « Господи, допоможи мені, обдаруй мене порадою і мудрістю, аби я могла перебратись через цю небезпечну ріку». Підвелася і помітила поблизу пастуха, який стеріг своє стадо на пасовиську.

- Чи є можливість перебратися через річку? – спитала вона.

- За десять хвилин ходи звідси, за тим пагорбом – є міст, - відповів пастух.

Часом досить трішки покори. І когось, хто дасть належну вказівку.

Має прибути Бог!

Якось один чоловік довідався, що його збирається відвідати Бог.

«Мене? – занепокоївся чоловік. – У моєму домі?»

Він став гарячково бігати по всіх кімнатах, піднявся по сходах, вийшов аж на дах. Знову спустився і швидко увійшов до пивниці. Тепер, коли до нього мав прийти Бог, він подивився на свій будинок іншими очима.

- О, неможливо! О, бідний я! - лементував чоловік. - Я не можу приймати гостя у такому безладі. Все брудне, скрізь повно сміття. Немає жодного відповідного місця, де можна було би прийняти Бога. Бракує навіть повітря, немає чим дихати!

Чоловік широко відчинив вікна і двері.

- Браття! Друзі! – загукав він. – Нехай хтось допоможе мені поприбирати. Але швидко!

Взявся енергійно прибирати свій дім. Кризь стовп пилюки, який піднімався скрізь, побачив когось, хто прийшов йому допомогти. Удвох було легше. Вони викинули непотрібні речі, покидали на одне місце і спалили. Помили підлогу і сходи. Багато відер води пішло на те, щоб помити всі вікна. Повимітали бруд, який був по кутках.

- Ми ніколи не закінчимо! - нарікав чоловік.

- Закінчимо! - спокійно відповів другий.

Вони працювали разом, пліч-о-пліч, цілий день. І врешті дім виглядав оновлений, чистий, у ньому приємно пахло.

Коли вже стемніло, вони пішли до кухні і накрили стіл.

- Тепер, - сказав чоловік, - може прийти мій Гість. Тепер Бог може прийти!

- Я вже тут, - сказав Незнайомець. І сів за столом. – Сідай і ти, і розділи зі мною учту!

Отож я з вами по всі дні аж до кінця віку (Мт. 28, 20).

Закон

На парохію постукав брудний і бідно вдягнений хлопець. Був це постачальник наркотиків, якого розшукувала поліція і банда жорстоких конкурентів. Він не знав, де сховатися. Столітній священик, який відчинив двері, був заклопотаний цим візитом.

- Пустіть мене отче, прошу. Я у відчаї.

- Добре, на цю ніч можеш тут залишитися, але тільки на одну ніч. Завтра зранку тобі доведеться піти.

Тієї ночі старенький священик помер і потрапив до неба. Ісус прийняв його привітно і сказав:

- Істинно кажу, що вчинив ти найменшому з братів моїх – мені вчинив!

Священика втішили ці слова.

Та Ісус вів далі:

- Ходи, увійди до Раю. Цієї ночі можеш тут залишитись, але тільки одну ніч. Завтра зранку тобі доведеться піти звідси!

Ісус говорить не «ніби».

«Не кожний, хто промовляє до мене: Господи, Господи! – увійде в Царство Небесне, лише той, хто чинить волю Отця мого, що на небі. Багато мені того дня скажуть: Господи, Господи! Хіба ми не твоїм ім'ям пророкували? Хіба не твоїм ім'ям бісів виганяли? Хіба не твоїм ім'ям силу чудес творили? І тоді я їм заявлю: Я вас не знав ніколи! Відійдіте від мене, ви, що чините беззаконня!»

Малий чарівник

Малий чарівник завжди був веселий і мав добрий настрій. Проте останнім часом його несподівано огортав смуток і хмари невеселих думок.

- Дозріли яблука, - думав він, - а я не маю нікого, з ким міг би поділитися чудовим червоним яблуком. У лісі вирости гриби - але у мене немає нікого, з ким можна було б піти назбирати їх і разом приготувати смачнучу піцу з грибами. І зітхав, думаючи про те, як гарно було б мати друга.

Одного дня там проходив малий хлопчина. Малий чарівник вийшов із своєї лісової хатинки і спитав його:

- Хочеш бути моїм другом?

- Я вже маю друга, його звать Маріо, - відповів хлопець і пішов своєю дорогою.

Тоді малий чарівник знайшов маленького зайчика і спитав його:

- Хочеш бути моїм другом?

Але зайчик лише похитав головою і порухав своїми довгими вухами, а потім сказав:

- Ні.

Те саме йому відповіли козеня, веприк і лісоруб.

«Тим гірше для вас! - подумав малий чарівник. - Можу створити собі чудового друга одним помахом чарівної палички».

Він став на великому камені, загорнувся у блакитний плащ, всіяний золотими зірочками - і вимовив магічну формулу. Потому заплющив очі, оскільки хотів влаштувати собі несподіванку, і коли їх розплющив, помітив побіч себе маленьку сову.

- Абракадабра..? - вигукнув здивований чарівник. - Я уявляв собі трішки більшого друга!

- Друга не можна створити одним помахом чарівної палички, - заявила сова, знай заплющуючи і розплющуючи свої великі очі. - Друга треба собі заслужити, його треба заробити. І не важить, малий він чи великий.

Відтоді малий чарівник старався заслужити дружбу сови. Вони разом співали, розв'язували головоломки, а потім він виводив сову на прогулянку, тримаючи її на руці. І так одного дня вони збагнули, що стали справжніми друзями – і це було чудово.

Та якось, мандруючи по лісі, вони дійшли до золотистої галяви, оточеної буками.

- Дивися! - вигукнула сова і показала на темне дупло у пні. - Я хочу тут поселитися!

- Але ти не можеш мене залишити, - запротестував малий чарівник. - Ти мій друг!

- Так, - відповіла сова, яка вже вместилася у дуплі, - але я сова, а сова повинна жити на дереві. Так було завжди. А хто справді любить друга, то мусить допомагати, аби він почував себе щасливим!

- Хто справді любить друга, мусить допомагати, аби він почувався щасливим, - повторив малий чарівник.

І так вони назавжди залишились друзями.

Друга не можна створити одним помахом чарівної палички.

*Друга треба собі заслужити, треба здобути його.
І не важить, великий він чи малий!*

«Де мій поцілунок?»

Жила колись одна дівчинка на ім'я Цицерія. Її батьки дуже багато працювали. Це була гарна, щаслива сім'я. Лише одного бракувало, але це Цецилія завважила щойно у певний момент.

Одного разу, коли Цецилія мала 9 років, вона вперше ночувала в домі своєї подруги Аделі. Коли прийшла пора на сон, мама Аделі відгорнула ковдру і кожну з них поцілувала на добраніч.

- Я люблю тебе, - сказала мама Аделі.

- І я тебе люблю, - прошепотіла дівчинка.

Цецилія просто згубила рівновагу і не могла заснути. Ніхто ніколи не цілував її на добраніч, ані не казав, що любить її. Дівчинка цілу ніч не спала, роздумуючи про це. «А прецінь так повинно бути».

Коли повернулася додому, навіть не привіталася з батьками – побігла до своєї кімнати. Чому мене ніколи не цілували? Чому не обіймали і не казали, що люблять?

Цецилія довго плакала, врешті заснула. Багато днів дівчинка ходила ображена. Нарешті постановила втекти з дому. Приготувала свій наплічник – але не знала, куди має податися. Батьки здавались їй холодними, найгіршими у світі.

Раптом вона знайшла розв'язання.

Підійшла до своєї матусі і поцілувала її у щоку, зі словами: «Я люблю тебе!»

Потім побігла до батька й обійняла його. «На добраніч, татусю, - сказала вона. - Я люблю тебе!» І пішла до ліжка, залишивши оторопілих батьків у кухні.

Наступного ранку, коли прийшли снідати, також поцілувала маму і тата.

На автобусній зупинці стала навшпиньки і ще раз поцілувала маму, мовивши при цьому: «Па-па, мамусю, я люблю тебе».

Цецилія чинила так день за днем, тиждень за тижнем, місяць за місяцем. Часом батьки відсувалися, сухі і заклопотані. Або ж сміялися з цього. Та Цецилія не здавалися. Вона-бо мала свій план і точно його здійснювала. Одного вечора, перед тим як іти спати, забула поцілувати матусю на прощання. За хвилину двері до її кімнати прочинилися і зайшла мати.

- А де мій поцілунок? - Спитала, вдаючи ображену.

Цецилія сіла на ліжку і сказала:

- Ох, я забула!

Далі поцілувала маму і сказала:

- Я люблю тебе мамусю!

Потім лягла і заплющила очі. Але мама ще залишалася з нею і врешті сказала:

- Я теж дуже тебе люблю!

Потім нахилилася і поцілувала Цецилію у щоку. А тоді з удаваною суворістю додала:

- Ніколи не забувай поцілувати мене перед сном!

Цецилія посміхнулась і сказала:

- Це більше не повториться!

Можливо, сьогодні також хтось чекає на «свій» поцілунок. Від тебе.

Жив колись дуже сумний король, який мав слугу – чоловіка напрочуд щасливого. У нього зажди був щасливий усміх на устах.

- Слуго, - спитав якось король, - у чому таємниця твоєї радості?

- Нема в мене жодної таємниці. Просто не маю причини бути сумним. Я щасливий, тому що можу тобі служити. Мешкаю з дружиною у будинку, який мені призначили. Маю їжу і одяг, а час від часу і кілька монет на пиво.

Король покликав наймудрішого із своїх радників:

- Я хочу розкрити таємницю щастя свого слуги.

- Не можеш розкрити таємниці його щастя. Можеш хіба привласнити це щастя собі, якщо того бажаєш.

- Як?

- Я введу твого слугу у коло дев'яноста дев'яти.

- Що це означає?

- Зроби так, як я скажу.

Дотримуючись вказівок радника, король приготував торбинку, у якій містилось 99 золотих монет, і дав її своєму слугі зі словами:

- Цей скарб належить тобі. Користуйся ним, але нікому не кажи, від кого його отримав.

Слуга ніколи не бачив стільки грошей. Став їх захоплено перелічувати: 20, 30, 40, 50, 60... 99! Розчарований, глянув на стіл, шукаючи монету, якої бракувало.

- Мене обікрали! - вигукнув він. - Мене обікрали!

І знову шукав на столі, поміж одежею, у кишнях, під ліжком...

Купка блискучих монет на столі нагадувала йому, що має 99 золотих монет. Тільки 99! «99 монет - то великі гроші, - думав він. - Але однієї монети мені таки бракує. 99 не є круглим числом. 100 - кругле число, а 99 - ні!»

Обличчя слуги вже не нагадувало того, яким було раніше. Чоло наморщене, риси втратили погідність. Коли

примружував очі, його вуста викривлювалися у потворній гримасі, показуючи зуби. Він-бо порахував, скільки мусив би працювати, аби заробити соту монету. Змусив би до праці ще й свою дружину і дітей. Може, десять,дванадцять років – але здобуде її!

Слуга увійшов до кола дев'яноста дев'яти!

Невдовзі король його звільнив. Не бажав-бо мати коло себе слугу, який завжди був у поганому настрої.

А якби ми здали собі справу, що отих наших 99 монет становлять 100% скарбу? І що нічого нам не бракує, ніхто нічого від нас не забрав? Число 100 не є «круглішим» від 99. Це лише пастка, морквина, яку помістили у нас перед носом, аби нас затуманити. Щоб наказати нам, змученим, у поганому настрої, нещасним, збайдужілим, - тягнути віз. Пастка, щоб ми ніколи не переставали тягнути. Скільки речей змінилося би, якби ми могли тішитися скарбами, якими володіємо!

Давання

По дорозі ішла мати з дитиною. Дитина мала в руці тістечко. Вони проходили повз бідну жінку, яка простягала руку до перехожих. Поруч з нею сидів скулений брудний хлопчик, у нужденній одежі, що була завелика на нього. Дитина, тримаючись за мамину руку, зупинилася біля хлопчика і вражено до нього приглядалася. Потім глянула на матір, немовби просила дозволу. Мати висловила згоду, легко кивнувши головою. Дитина витягнула руку до циганчати і дала йому тістечко, а потім швидко відійшла разом з матір'ю.

Якийсь перехожий, котрий бачив цю сцену, сказав до матері:

- Тепер ви, певно, купите синові більше тістечко, або й два?

- Ні, чому?

- Той, хто дає, мусить насамперед відмовити собі.
*Зернятко хотіло сховатися у шпихлірі.
Не хотіло, щоб його засіяли.
Не хотіло вмерти.
Не хотіло бути змарноване.
Хотіло зберегти своє життя.
Не хотіло стати хлібом.
Не хотіло, щоб його подали до столу.
Ані посвячували і розділювали.
Нізащо не хотіло віддати своє життя.
Нікому воно не дало радості.
Одного дня прийшов селянин і викинув зернятко,
разом зі сміттям.*

Пустельники

Поблизу джерела мешкало багато пустельників. Кожен із них збудував собі свою хатину і провадив усі дні у глибокій тиші, у роздумах і молитвах. Кожен у зосереджені взивав до Божої присутності.

Бог хотів їх навідати, проте Йому не вдалося знайти дороги. Посеред пустелі бачив лише окремі точки, на відстані одна від одної.

Якось, у певній потребі, один пустельник подався до другого. На землі залишився слід від кроків. Другий також відповів візитом – і слід поглибився. Так само і інші пустельники стали відвідувати один одного.

Це траплялося щораз частіше.

Одного дня Бог, якого завжди взивали добрі пустельники, з висоти узрів цілу павутину стежок, які лучили їхні хатини. Дуже задоволений, Він сказав: «Так! Тепер маю вже позначену дорогу, тепер можу вже їх навідати».

Просив я Бога, щоб забрав від мене мою гордість – і Бог сказав: «Ні!». Сказав, що це не Йому належить позбавити мене гордості, а що це я повинен від неї відмовитися.

Просив я Бога, щоб зцілив мого сина-інваліда – але Бог сказав: «Ні!». Сказав, що тіло є чимось тимчасовим.

Просив я Бога, щоб дарував мені терпіння – а Бог відказав: «Ні!». Сказав, що терпіння є плодом страждання. Що не вділить мені його, що сам його мушу здобути.

Просив я Бога, аби дарував мені щастя – і Бог відповів: «Ні!». Сказав, що обдарує мене своїми дарами. Досягти щастя – це моє завдання.

Просив я Бога, щоб позбавив мене болю – і Бог відповів: «Ні!». Сказав, що страждання віддаляє нас від суєти цього світу і наближає до Нього.

Просив я Бога, аби Він подбав про розвиток мого духа – і Бог відказав: «Ні!». Сказав, що мушу зростати сам і що Він належно прищепить мене, аби я міг приносити плоди.

Спитав я Бога, чи Він мене любить – і Бог відповів: «Так!». Він дав свого єдиного Сина, який віддав життя за мене, і сказав, що піду до неба, бо вірую.

Попросив я Бога, аби допоміг мені любити інших так, як Він любить мене – і Бог сказав: «Нарешті ти зрозумів!»

Рибалка

В одному рибальському селі, де чоловіки надовго полишали свій дім і відходили на човнах у море, діяв дуже суворий старий закон: зраду каралося смертю. Дружину, яку в час відсутності чоловіка ловили на зраді, скидали з надбережної скелі у море, зв'язавши руки і ноги.

Сталося так, що молода жінка з того села зрадила чоловіка, який рибалив далеко в морі.

Люди з того села, обурені невірністю жінки, постановили вдатися до цього суворого закону. Даремно бідна жінка благала змилосердитися.

Її зв'язали і скинули зі скелі.

Та жінка не встигла впасти у море, бо з-за скелі несподівано з'явилася велика міцна рибальська сіть – і перехопила її.

Чоловік з'явився, аби її врятувати.

Подружня пара урочисто святкувала тридцятиріччя одруження.

Хтось, як це водиться, спитав дружину: «У чому полягає твоя таємниця?»

Вона ж відповіла з усміхом: «У день шлюбу я постановила скласти список десяти вад свого чоловіка, які могла би йому вибачити. Вирішила, що з отими десятьма зможу жити далі».

Коли її спитали, які ж то вади опинилися у тому списку, жінка відказала: «А я так його і не уклала, тому кожного разу, коли мій чоловік робить щось, що справді мене сердить, кажу собі: «На щастя, це один із пунктів того списку!»

Все

Того самого дня, кілька місяців після народження, малий кульгавий Леонардо (якого звали Лео) і Томазо опинилися у дитячому будинку. Працівниці ставились до них дуже добре, а діти з початкової школи, до якої ходили – не надто. Діти часто виявляли жорстокість у стосунку до несміливого Лео, але Томазо вмів заступитися, оскільки був

хлопцем сильним і розумним. Він був найліпшим учнем у класі і найспритнішим хлопцем на подвір'ї. Томазо допомагав бідному Лео і завжди залишався поруч із ним. Заспокоював його, коли той боявся, чекав на нього, коли той гуляв, бавився з ним, старався, аби друг не переймався своїм каліцтвом, веселив його, розповідаючи різні потішні історії.

До дитячого будинку часто приходили різні подружні пари, знайомилися з дітьми, брали їх на прогулянку, думаючи про можливість усиновлення. Ніхто не цікавився калікою Лео, а Томазо завжди вигадував якусь причину, аби не йти на прогулянку разом з дітьми. Він двічі вчинив так із др. Туріні і його дружиною, Анною.

Одного разу у неділю др.. Туріні покликав Томазо і глянув йому просто у очі.

- Ти розумний хлопчик. Хочеш жити у нас? Поки що ти був би тільки під нашою опікою, але ми хотіли б прийняти тебе як сина. Що скажеш?

Томазо відібрало мову. Мати тата і маму, як усі...

- О, та-ак, - прошепотів він.

Та раптом радість зникла з його очей. Якщо він піде, то хто опікуватиметься малим кульгавим Лео?

- Я... дуже дякую, - сказав він, - але не можу піти до вас!

І втік, аби доктор не помітив його сліз.

Трохи згодом доктор разом із працівниками дитбудинку розшукав його. Томазо саме допомагав Лео взути спеціальне ортопедичне взуття. Доктор глянув на нього:

- То через нього ти не хотів стати нашим сином?

- Я... я – це все, що у нього є... - відповіла дитина.

Напевно існує хтось, для кого ти є «усім, що у нього є».

Алхімік-роззява

Жив колись алхімік, який усе своє життя присвятив пошукам філософського каменя, що має силу перетворювати залізні предмети у золото. «Я досліджу усі каміння на землі, один за другим. І так напевно знайду філософський камінь», - думав він.

Спершу це видавалося простим. Алхімік обв'язався залізним ланцюгом і торкався до нього кожним знайденим каменем. Він усе мандрував, а коли помітив якийсь камінь – брав його і торкався ланцюга. Той жест став усім його життям.

Минуло літо. Алхімік, з розмаяним волоссям, вкритим курявою, схудлий, зі зціпленими вустами, немов зачинені двері до його серця, знай ходив у пошуках магічного каменя. Усі дивилися на нього немов на божевільного.

Одного дня якийсь хлопчина із села підійшов до нього і спитав: «Скажи мені, де ти знайшов отой золотий ланцюг, яким ото підперезався?»

Алхімік затремтів: ланцюг, колись залізний, тепер став справді золотим і блищав, обвиваючи його пояс. Це не був сон. Але коли настала ця зміна? Алхімік із силою ударив себе по чолі. Де ж бо він досягнув своєї мети?

Він настільки звик збирати каміння, торкатися ним ланцюга, а потім їх викидати, навіть не дивлячись, чи щось змінилось. Так бідний алхімік знайшов філософський камінь - і втратив його!

Заходило сонце, небо золотилося. Алхімік повертався назад тією самою дорогою, аби взятися за пошуки від початку. Однак його тіло згорбилося і вже не мало сил. Серце було змучене, а сам він нагадував дерево, позбавлене коріння.

Тільки тепер, коли вмираю, здаю собі справу, що мої руки – порожні...

Я жив, проте не жив... Думав тільки про себе!

Але чому певні речі розумієш щойно тоді, коли вже нема часу, аби їх здійснити?..

(Вмирущий у шпиталі, який мав 68 років)

Без виправдання

Якоїсь неділі на брамі церкви вивісили таке оголошення: «Аби всі могли прийти до церкви, у найближчий тиждень ми організуємо «особливу неділю без виправдань». У захристії розмістимо ліжка для всіх тих, котрі твердять, що неділя є єдиним днем тижня, коли вони можуть виспатися.

Буде приготовано спеціальний сектор м'яких фотелів для тих, котрі вважають, що церковні лави незручні. Тим, у кого очі надто стомлені після ночі, проведеної перед телевізором, запропонуємо відповідні краплі для очей.

Всі, котрі кажуть: «Коли піду до церкви, на голову мені може звалитися дах», - отримують металеві каски. Особам, котрі стверджують, що у церкві надто холодно, забезпечимо м'які пледи, а тим, котрі вважають, що у церкві занадто гаряче, видамо вентилятори. Для тих, котрі бажають провести класифікацію осіб, які «весь час ходять до церкви, але поведуться гірше за інших», будуть також картки паперу.

Родичів і друзів господинь, котрі не можуть одночасно прийти до церкви і приготувати обід, буде покликано на допомогу.

Усім, кого турбує необхідність складання пожертви, роздадуть відзнаки з написом: «Я вже дав».

В одній лаві розмістять дерева і квіти для тих, котрі шукають Бога у природі.

Лікарі займуться особами, які хворіють лише у неділю. Забезпечимо слухові апарати тим, котрі не чують

проповіді, і спеціальні затички для тих, яким занадто голосно.

Церква завжди буде оздоблена віфлеємськими зірками і великодніми крашанками, для тих, хто любить лише такі прикраси».

Отож і однієї години не спромоглися чувати зо Мною? Чувайте і моліться, щоб не ввійшли у спокусу, бо дух бадьорий, але тіло немічне (Мт. 26, 40-41)

Сьогодні чування з Ісусом стало покаранням у вигляді примусової праці. Бог дарує нам вічність. Ми неохоче віддаємо Йому кілька хвилин.

Галузка

Один чоловік на почесному місті у вітальні зберігає дивний предмет. Коли хтось його питає, чому розмістив його саме тут, той чоловік розповідає таку історію:

- Яюсь мій дідусь завів мене до парку. Було це морозного зимового вечора, коли вже запали сутінки. Дідусь ішов за мною й усміхнувся, проте почувався дещо пригніченим. У нього було хворе, дуже примучене серце. Я рушив у напрямку ставу. Став увесь замерз. «Хочу покататися, - вигукнув я, - хочу бодай раз повозитися на льоді!» Дідусь занепокоївся. У момент, коли я ступив на лід, він скрикнув: «Обережно!..»

Запізно. Лід не витримав і я с криком упав у воду. Дідусь увесь трусився, він виламав галузку і подав мені. Я схопився за галузку, а він з цілої сили тягнув її до себе – і витягнув мене з ополонки.

Я плакав і тремтів. Вдома після гарячої купелі мені стало ліпше і я ліг у ліжко. Проте для дідуся ця подія виявилася надто сильним емоційним потрясінням. Тієї самої ночі він помер від сильного серцевого приступу. Наш біль був незмірний.

Я побіг до ставу і знайшов ту галузку. Завдяки їй дідусь урятував мені життя, а своє загубив. Доки житиму, ця галузка висітиме на стіні як знак дідусевої любові до мене!

Тому християни мають у себе вдома два шматки дерева у формі хреста.

Золоті роки

Вони побрались п'ятдесят років тому. Одного дня сиділи на залізничній станції в очікуванні потяга. На лавці сиділо двійко закоханих.

Старенькі мовчки спостерігали за молодою парою. Хлопець ніжно обіймав дівчину і пристрасно цілував її.

У жінки заблищало в очах, вона торкнула чоловіка за руку і прошепотіла: «Ти також міг би це зробити!»

Чоловік обурено глянув на неї: «Що? Я ж зовсім її не знаю!»

Незмірний, страшний смуток бринить у словах: «Він/вона більше не цілує мене...»

Мешкаючи разом з моїми батьками, я думала, що їхнє кохання ніколи не вмере.

Я уявляла собі, що воно як велике дерево, готове протистояти будь-якій бурі, а насамперед часові. Тимчасом помітила, що це не так, оскільки велике дерево також може поволі погубити своє гілляччя і всохнути.

Мені розповідали, що велике кохання – немов дерево. Воно не вмирає від одного пориву вітру чи коли буває замало води.

Воно вмирає, коли дозволяєш, аби кохання вмерло всередині, як це трапилось з моїми батьками.

(Дванадцятилітня дівчинка)

Порцеляновий горщик

Одного дня великий Учитель зібрав усіх учнів, аби вибрати собі помічника.

- Покажу вам проблему, - сказав Учитель. - Той, хто її розв'яже, стане моєю правою рукою.

Сказавши це, він поставив столик посеред зали, а на ньому цінний порцеляновий горщик для квітів, оздоблений ніжними золотими трояндами.

- Ось проблема. Розв'яжіть її!

Заклопотані учні замислилися над «проблемою». Це був чудовий порцеляновий горщик – вони захоплювалися його незвичним орнаментом, вишуканими трояндами.

- Чим він є? У чому полягає його загадка? Що потрібно зробити? – питали самі себе.

Час минав. Окрім споглядання «проблеми», ніхто не наважувався щось зробити.

У якийсь момент один із учнів підвівся, Є глянув на Учителя і на колег, а потім рішучим кроком підійшов до горщика і зіштовхнув його на землю, розбивши на друзки.

- Нарешті хтось зробив це! - вигукнув великий Учитель. - Я вже було засумнівався у тому, що чогось вас навчив за всі оті роки.

Потім звернувся до хлопця:

- Ти будеш моїм помічником!

Коли хлопець повертався на своє місце, Учитель пояснив:

- Я висловився чітко: сказав, що це «проблема». Не важить, яка вона може бути гарна чи захоплива – проблему належить усунути!

Існує лиш один спосіб розв'язати проблему: треба з нею змірятися.

Запрошення

Батько зрозумів, що багато конфліктів з дітьми вдається розв'язувати у піцерії. Упродовж кількох років він час від часу водив свою найстаршу доньку – були це свого роду побачення батька з донькою. Вирішив так само вчинити і з молодшою донечкою. На перше таке побачення завіз її на вечерю до піцерії поблизу дому.

Коли їм подали піцу, батько вирішив, що це відповідний момент, аби сказати дівчинці, як сильно він її любить і як високо цінує.

- Джуліє, - сказав, - хочу, аби ти знала, що я люблю тебе і що для мене і мами ти справді чудова. Ми завжди молимося за тебе ввечері, і тепер, коли ти підростаєш і з кожним днем стаєш гарною дівчиною – можемо лише пишатися тобою!

Коли вимовив ці слова, замовк і взяв виделку, що їсти, проте не зміг піднести її до вуст.

Дівчинка витягнула руку і поклала на батькову. Його очі зустрілися з її очима, і дівчинка зворушливо промовила:

- Зачекай, татусю, зачекай.

Батько відклав виделку і знову пояснював донці, чому він і мати люблять її і шанують. Далі знов взяв виделку. Але вдруге, а потім утретє і вчетверте дівчинка зупиняла його тими самими словами: «Зачекай, татусю, зачекай!»

Того вечора батько з'їв небагато, проте дівчинка, повернувшись додому, побігла до мами і повідомила:

- Я справді особлива донька, матусю! Це сказав мені татко!

Вчора ввечері я справді був задоволений. Уперше вийшов між люди зі своїм батьком. Він представив мене своїм друзям і сказав, що я добрий син.

(Андреас, 17 років)

Любити когось – це чудово.

Однак важить, аби йому про це сказати.

Стратегія осла

Жили колись старий чоловік і старий осел. Одного дня осел упав до криниці, уже висохлої, проте глибокої. Бідна тварина кричала цілий день і чоловік замислювався, як витягнути її з криниці. Та врешті подумав, що осел дуже слабкий і старий, а сам він давно збирався засипати висохлу криницю.

Отож вирішив поховати тварину. Попросив сусідів, аби всі взяли лопати і закидали криницю землею. Осел знову став кричати з цілої сили.

За якийсь час, на здивування усіх присутніх, з криниці уже не було чути жодного звуку.

Господар осла зазирнув до криниці, гадаючи, що тварина вже мертва, та побачив неймовірну картину: щоразу, коли кидали чергову порцію землі, осел утоптував її копитами. Господар разом з сусідами далі всипали землю, а осел топтав її, творячи щораз вищу гірку. Врешті йому вдалося вискочити з колодязя.

Мавпа кокосовий горіх на мудреця. Чоловік підняв горіх, випив з нього молоко, з'їв м'якуш, а з лушпини зробив собі горня.

Життя не перестає кидати нам лопатами землю чи кокосові горіхи, але ми можемо вибратися з колодязя, якщо разом зреагуємо у належний спосіб. Кожна проблема дає нам змогу зробити один крок уперед, кожна проблема має якийсь розв'язок – якщо не вважатимемо себе переможеними...

Диявольський підступ

Одного дня Диявол постановив збільшити ефект своїх злих діянь. Він зібрав начальників департаменту і

головний штаб дивізії пекельної пропаганди і реклами, аби придумати нові кампанії спокус і пасток для людей, а також нові способи, щоб знищити сенс їхнього життя.

- Скажи їм, що Бога немає, - запропонував один чорт.

Диявол буркнув:

- Я волів би щось не настільки очевидне!

- Скажи їм, що жодна з їхніх дій не має результату, - сказав другий.

Диявол похитав головою і відповів:

- вони вже й самі так думають.

Третій запропонував:

- Скажи їм, що вони настільки віддалилися від дороги закону, що їм більше ніколи не вдасться на неї повернутися, бо люди не можуть змінитися.

Диявол відказав:

- Я вже це пробував...

Слова попросив найстарший і найхитріший з усіх чортів:

- Нехай просто вірять, що мають ще багато часу...

Диявол задоволено усміхнувся:

- Це справді добра ідея!

Якби я знала, що це востаннє – дивилася б на тебе, коли засинаєш. Накрила б тебе літше ковдрою, подякувала б Господу за твоє цінне життя. Подивилася б трохи, як ти спиш.

Якби знала, що це востаннє – провела би тебе аж до дверей, коли виходиш, поцілувала би, обійняла і попросила повернутися, аби ще раз тебе поцілувати.

Якби знала, що це востаннє – слухала би твій голос, вимкнула би телевізор, відклала б газету і усю увагу присвятила б тобі. Запам'ятала би звук твого голосу і блиск твоїх очей.

Якби знала, що це востаннє – слухала би твій спів, співала би з тобою, а далі попросила заспівати ще раз.

Якби знала, що це востаннє я з тобою – надавала би великого значення тій хвилині. Не клопоталася б тарілками, подвір'ям, навіть сплатою рахунків.

Якби знала, що це востаннє – прагнула б бути з тобою завжди.

Якби знала, що це востаннє ми разом – прагнула б бачити тебе щасливим. Приготувала б твої улюблені страви, пограла би з тобою в твою улюблену гру. Взяла б один день відпустки, щоб бути з тобою. Не переймалася б занадто складанням забавок і застелянням ліжка. Нагадала б тобі, як багато для мене важши. Сказала б тобі, що дуже прагну, аби ти пішов до Раю. Сказала би, щоб ти був сильним. Сказала б, що люблю тебе – і ми зі сміхом ділилися б нашими улюбленими спогадами.

Якби знала, що це востаннє – читала б разом з тобою Святе Письмо і ми разом помолилися б до Бога. Я подякувала б Господу за те, що ми зустрілися, і за те, що так чудово нами опікувався.

Якби знала, що це востаннє ми разом – плакала б, тому що хотіла б провести більше часу з тобою.

Якби знала, що це востаннє...

Я зовсім не знаю, коли настане отой останній раз. Господи, помози мені виявити свою любов до всіх людей, котрі справили вплив на моє життя.

Це може бути останній раз, коли ми разом.

Вночі

Глибокої темної ночі вмирав чоловік. Він повертався додому. Цілий рік працював у лісі, у горох, далеко від рідного села. Працював без відпочинку, однак йому так і не вдалося зібрати багато грошей. Отож вирішив повернутися додому.

Коли виходив із лісу, розгулялася шалена буря. Дім того чоловіка був дуже далеко, їх розділяло багато кілометрів.

Чоловік саме стояв під дубом, коли блискавка розколола дерево навпіл. Гілки полетіли додолу, раничи чоловіка. Кинувся втікати. Кров спливала з руки і ноги. Утікав під градом, затуляючи руками голову. Аби якнайдалі від лісу, де вдарила блискавка.

Після довгого бігу чоловік упав перед виступом скелі. Небезпечна стіна майже прямовисно здіймалася вгору. Лежачи на землі, промоклий до нитки, побитий градом, вимучений холодом, чоловік втратив будь-яку надію.

Холод, який так йому дошкуляв, схиляв його піддатися смерті. Чоловік майже з полегшою на це пристав. Його огорнув сон, утіха в останніх хвиликах.

Та раптом почулося голосне бекання. Воно розбудило чоловіка з того сну смерті. Отой самотній крик посеред ночі раз видавався далеким, а раз – близьким. Ягня, якого допала буря? Чоловік стрепенувся. Він хотів смерті, але ягнятко?

Знову почулось бекання. Чоловік уже не мав сили для життя. Проте ягнятко потребувало його допомоги. Чоловік відчув, що це бекання стало для нього викликом. Зібрав останні сили, щоб перемогти втому і страх. Порятуне ягнятко, а тоді умре.

Ця думка додала йому сил. Став прислухатись.

Ягнятко знову забекало. Чоловік подався у тому напрямку. Щохвилини зупинявся. Град ранив йому обличчя, буря заглушувала слабеньке бекання. Ось знову почулося. Близько, за кущами. Чоловік ходив поміж колючих кущів. Ягняти не було. Потім ще раз почув його голос, який ніби доходив зі скелі.

Крізь град чоловік завважив діру у скелі. Звідтам і долинали бекання. Чоловік заточився і впав до гроту. Ягнятко лежало посеред калюжі. Чоловік підняв його і переніс у сухе місце. Притулив до грудей, аби відігріти. Відчув, що ягнятко зігріло і його самого, повернувши тим до життя. Так вони лежали цілу ніч, зігріваючи одне одного.

Зранку до гроту зазирнуло сонце і розбудило чоловіка з ягням. Чоловік гладив ягнятко.

Маленьке просило їсти. Чоловік також був голодний. Та найголовніше, що до нього повернулося бажання жити.

Довкола нас багато викликів, які дають бажання жити. Чому їх не слухаємо?

Побачення

- Хочеш піти зі мною до кіна?

- А що хочеш побачити?

- Тебе!

Моя наймолодша донечка вимагала, аби я щовечора читала їй перед сном одну казку. Якось я подумала, що можу купити їй касету із записаними казками. Дівчинка навчилася вмикати магнітофон і кілька днів усе йшло добре.

Та одного вечора вона дала мені книжку з казками.

- Люба моя, - сказала я, - ти ж умієш вмикати магнітофон.

- Так, але тоді я не можу сісти так близько до тебе, а ти не обіймаєш мене рукою! - відповіла дівчинка.

Важить особа. Не речі.

У парку

Дитина хотіла пізнати Бога. Вона знала, що треба довго мандрувати, аби добратися туди, де перебуває Бог. Тому одного дня поклала до свого кошика тістечка, варення, сік і рушила на пошуки Бога. Дитя пройшло десь зо триста метрів і побачило стару жінку, яка сиділа у парку на лавці. Жінка була сама, вона спостерігала за голубами.

Дитина сіла поруч з жінкою і відкрила свій кошочок. Хотіла напитися соку, та оскільки виглядало, що старенька голодна – одне тістечко запропонувала їй.

Старенька з вдячністю його взяла – й усміхнулася. У неї була чудова усмішка, і дитина подарувала їй друге тістечко, аби ще раз цю усмішку побачити.

Дитина була захоплена. Вона залишалася там доволі довго, їла і усміхалася.

Надвечір дитя, уже стомлене, підвелася, аби йти додому, та перше кинулося до старенької й обійняло її. Вона теж пригорнула дитя і подарувала йому пречудову усмішку.

Дитя повернулося додому. Тільки-но відчинивши двері, побачило матуся. Матуся здивувалася на вигляд його обличчя, сповненого щастям, і спитала:

- Синку, що ти сьогодні зробив, що такий щасливий?

- Я сьогодні полуднував з Богом! – відповів хлопець.

І заки мати встигла щось сказати, додав:

- Знаєш, у Нього найчудовіша посмішка з усіх, які я бачив!

Старенька також повернулася додому, переповнена щастям. Її сина здивував мир і спокій на її обличчі, отож він спитав:

- Мамо, що ти робила сьогодні, що відчуваєш себе такою щасливою?

Старенька відповіла:

- Сьогодні у парку я полуднувала з Богом!

І заки син щось сказав, додала:

- Знаєш, Він молодший, ніж я собі гадала!

Знаєте, Бог молодший, ніж ви собі гадаєте, і в Нього чудовий усміх...

